

NUO ABRAOMO IKI JĖZAUS

Juozapo Flavijaus žydų istorija judeo —
krikščioniškoje interpretacijoje

Sulietuvino A. RAGAUSKAS

KAS BUVO JUOZAPAS
FLAVIJUS

Jis buvo Dievo išrinktosios tautos narys, gimęs 37 metais po Kr. gim., įsipaatinęs Romos imperijoje cėsiurui Kajui Kaligulai. Vadinasi, gimė ketelą metų po Kristaus nukryžavimo, tuo laikotarpiu, kada romėnų viešpatavimas buvo pačio savo politinės ir civilizacinės galybės aukštumoje. Taigi, gyveno pabaigoj epochos, kuri buvo galbūt svarbiausia žmonijos istorijoje ir kurios atmosferą istorikas alsavo. Jo tėvai turėjo labai gerai atminti Jėzų Kristų, o jo seneliai cėsiurų Augustą, didžiausią valstybės vyrą iš krikščionijos laikų. Apie tos didelės epochos įvykius Flavijus turėjo informaciją iš pirmųjų rankų, iš dar tebegyvenančių liudininkų. O kadangi turėjo stilištinę gabumų, istoriko talentą ir mylėjo teisybę, perteikė juos geriau, tiksliau, negu bet kas kitas iš nekrikščionių. Tačiau Juozapas Flavijus gyveno tragiškame savo tautai laikotarpy. Kada jau buvo suaugęs, jo tauta sukilo prieš romėnus, už ką sumokėjo labai brangią kainą. Iš daugelio atžvilgių jis nepagrė savo tautiečių už išaukštinimą romėnų galybės, bet kai žydų sukilėliai pradėjo pasiekti laikiną laimėjimų ir išstūmė romėnų legionus iš Judėjos, mes matome Flavijų kaip karinį Galilėjos gubernatorių. Jis net bendradarbiavo su romėnais, kada tie mėsina žydų sukilėlius. Jeruzalės sugriuvime septyniadesimtais metais jis stebi iš romėnų štabo pozicijų. Kadangi jis nepasielgė savo tautos atžvilgiu, kaip turėjo pasielgti, už savo proramėniskų veiksmus Flavijus buvo savo tautiečių pripažintas išdaviku ir oportunistu. Jis buvo imponuojantis romėnų paveiktas, ypač kai jis nuvyko į Romą.

Flavijus nebuvo didelis žmogus, bet tikrai buvo didelis istorikas. Jis buvo statomas greita tokių senovės istorikų, kaip Herodotas, Tukidides, Polibijus, Livijus ir Tacitus, nors metodo ir išsilavinimo atžvilgiu Flavijus negalėjo prilygti jiems. Flavijaus reikšmė juo didesnė, kad jis rašė žydų tautos istoriją, o žydų tauta iki pirmųjų mūsų eros amžių buvo ypatingame santykiu su Dievu. Be Juozapo Flavijaus būtų sunkiau suprasti Kristaus epochą ir krikščionybės atsiradimą.

Juozapas Flavijus parašė Returis veikalus. Du jų buvo didelio užmojaus ir didelės istorinės reikšmės, tai žydų karas (su romėnais) — *Bellum Iudicum* ir žydų senovė — *Antiquitates Judaicae*, be to parašė du pagalbinis veikalus, kurie nors nėra istorija, bet turi istorinę reikšmę, tai *Gyvenimas (Vita)*, kuriame aprašomas autoriaus gyvenimas iki Vespazijano atvykimo į Galilėją ir *Prieš Apioną (Contro Apionem)*, ginantį žydų religiją ir kultūrą nuo sveltisalių puolimo. Vieni tie veikalai buvo išleisti paties autoriaus graikų kalba, nors žydų karas pirmoje laidoje buvo parašytas aramėjų kalba, kurią Palestinos ir Rytų žydai tuomet vartojo... Istoriniu ir literatūrinio požiūriu geriausiai buvo pavykęs Flavijaus darbas apie didį žydų karą, vykusį su romėnais 66 — 70 metais. Flavijus šio savo istorijoje siekė tų laikų, kada Makabėjai

iškovoję žydų tautai nepriklausomybę ir kaip tą nepriklausomybę žydai prarado, pasikviesdami į savo kraštą romėnus ir savanoriškai atsidavę jų dominavimui.

ŽYDŲ KARAS yra geriausias, originaliausias, Juozapo Flavijaus veikalas. Bet didžiausias apimtis, parengimo ir užmojaus atžvilgiu yra ŽYDŲ SENOVO, arba žydų tautos istorija nuo Abraomo iki 66 metų sukilimo. Svarbiausias žydų senovės šaltinis buvo Senasis Testamentas, kurį Flavijus papildė žydų tradicija (haggada), palygino su Egipto istorikais (Manaton), babiloniškais (Berozus), finikičiais (Dius) ir kitais. Vėliau Flavijus naudojo graikų — romėnų istorikais ir daugeliu dokumentų, užsilikusį ligi jo laikų, k. a. legatų raportais, Romos cėsiurų duotomis žydams privilegijomis. Erodos susirašinėjimai ir kt.

ISRINKTOJI TAUTA

Juozapas Flavijus priklausė tautai, kurią Dievas išrinko savo specialiai misijai. Vieną iš savo svarbiųjų veiklų Juozapas skyrė savo tautos istorijai, ir, kaip žydų kunigui (jis buvo farizejus) jam buvo žinoma, kad jo tauta yra Dievo misijai ir gaivina savyje mesijantines viltis, nors veikale, rašytame visų pirma žmonėms, nesupajausiems su išrinktosios tautos tikslais, šitos problemos aiškiai nelieta. Tačiau kada minėjo apie Jėzų iš Nazareto, pridūrė: "Tas buvo Mesijas". Vadinasi, Flavijus labai gerai žinojo savo tautos istorinę esmę. Taip pat jam buvo aišku, jog tragedija, kurią jis ir jo tauta išgyveno, kai buvo tremiami ir mėtomi tai į Babiloniją, tai į Siriją, tai į Egiptą ir kt., buvo surišta su uždaviniais ir tikslais, kurie jo tautai buvo skirti.

Žydų tauta, vienintelė senovėje, dalyvavo šventoje istorijoje priedu prie žemiškosios istorijos. Ji buvo išrinkta tam tikriems tikslams, surištiems su žmonijos atpikimu. Kas dar galima pasakyti, kad ji buvo suverta iš įvairių etninių atlauzų į tautinį (padermės) vienetą specialėje Dievo priežiūroje ir apvaizdos vadovavime. Bet tai reikiška, kad Dievas sutvėrė kažkokią idealią visuomenę, ar kad ją apdovanojo kažkokiomis specialiomis laikinomis malonėmis. Tikrai, pasirinko sau kietą medžiagą, gal kietesnę už kitas ir, vadovaudamasis savo neribota išmintimi, veikė joje norėdamas pasiekti nežemiškų tikslų. Buvo su ja tuo pat pradžia, kada buvo pašaukta, ir kai Abraomas, žydų padermės ir tautos protoplasma, buvo paragintas pamėsti Haraną Eufrato viršupy, kur jo kiltis rado sau vietą apleidusi Urą Chaldejės žemėje, ir įsakė jam eiti į Kanaaną, nes ten ketino su juo sudaryti Sandarą.

Abraomo giminė apleido Urą maždaug tarp 2000 ir 1750 metų prieš Kristaus gimimą, tuo tarpu kai Mezopotamijoje vyko kažkokia krizė. Išvyko Abraomas su savo tėvu Tare iš Chaldejės Uro į Haraną ankstesnėje Mezopotamijoje, kur buvo amoritų kolonija, o iš ten, Dievo balso klausydami, į Kanaaną žemę (šiandieninė Palestina). Kaneane apsigyvendavo įvairių tautybių žmo-

nės: prieš — semitai (azjanitai ir kiti), semitiški kanaanitai bei amoritai ir pagaliau indo — europiečių rasės žmonės, kurie ten įsiveržė vadindamiesi hititais ir mitannais. Be to, Palestina turėjo nuolatinius ir gyvus santykius su chamitišku Egiptu.

Su Abraomu Dievas sudarė specialią sutartį — Sandarą, pagal kurią jis turėjo šlovinti lik vieną Dievą ir klausyti tik jo įsakymų, už ką Dievas emė savo globon laikinus Abraomo reikalus ir pažadėjo iš jo giminės sutvėrti didelę tautą ir pavestį ją valdyti Kanaaną Žemę. "Ir bus tavijė palaimintos visos žemės tautos". Genesė (Giminės knyga). 12, 1-3.

Matomu tos Sandaros ženklu buvo apipliaustymas, kuris Abraomo giminės narius skyrė nuo giminingų kitų padermių. Kokius du šimtmečius Abraomo giminė gyveno Kanaaną Žemę, versdamiesi gyvulininkyste ir žemės ūkiu. Jie nebuvo tikri nomadai, (klajokliai), bet ir neturėjo nuolatinių gyvenamosios vietos. Kanaanas buvo užplūstas įvairių etninių miestų — valstybių, politiškai nepriklausomų, bet kultūriškai buvo vieningi, įtaigiami Mezopotamijos civilizacijos. Abraomo giminė laikėsi iš tolo nuo kitų ir vystė nuosavybę gyvenimą. Jie buvo įsiamonėje savo sutartį su Dievu ir tuo didžiavosi. Jų giminės viršininkai vengė vesti sveltintautes žmonas ir tuo būdu išlaikė vieno Dievo kulto grynumą. "Dievo Abraomo, Izaoko, Jokūbo". Sėsliosios tautos juos vadino Habiru, kuriuo vardu sėslųjų žmonių buvo vadinami visi klajokliai, o jie patys pradėjo save vadinti Izraeliu. Kaip Izraelis, jie išsiskyrė iš savo klajokančių giminių, kurie vertėsi piemenavimu ir lupikavimu, ir išystė specifinį savitumą.

Tur būt, Hyksosų viešpatavimo Egipte pabaigoje atvyko tenai Izraelitai. Nors jie turėjo santykius su Egiptu dar būdami Kanaaną klajokliais, tačiau nuolatai ten apsigyveno, kada vienas jų giminės narys, Juozapas, parduotas tenai į vergiją, dėka savo gabumų aiškinti sapnus, tapo hiksosų faraono ministriu. Hiksosai užplūdo Egiptą aštuonioliktae šimt. prieš Kr. gim. Jų valdžia tęsėsi Egipte nuo 1730 m.

PAVASARIS LAISVOJE LIETUVOJE

Foto V. Augustino

iki 1560 m. pr. Kr. g., bet jie greit suėgėptė. Siaučiant Kanaaną badui, Juozapas parsišvietė iš ten į Egiptą savo tautiečius. Izraelitai Egipte turėjo puikų gyvenimą ir daugino. Bet Egipte atsirado naujas faraonas, kuris Juozapo nežinojo. Prieš izraelitus kilo didelis visuotinis nepasitenkinimas. Politinės konjunktūros pasikeitimas Egipte skaudžiai palietė izraelitus. Izraelitai ir kitos liekanos nuo Hyksosų laikų sudarė neišsamią atšargą žmonių, tinkamų viešiesiems darbams. Ir faraonas nutarė suvaryti tuos žmones prie tų viešųjų darbų.

Sunkiai dirbo izraelitai prie statybos medžiagų ruošimo miestams statyti, nuolat jaudami ant savo sprandų prižiūrėtojų botagą. Graudžiai apverke jie savo likimą ir siuntė maldavimus savo Dievui, kad juos išvestų iš Egipto žemės, vergijos namų, į Pažadėtąją Žemę. Dievas išklauė savo išnų tikri nomadai, (klajokliai), bet ir neturėjo nuolatinių gyvenamosios vietos. Kanaanas buvo užplūstas įvairių etninių miestų — valstybių, politiškai nepriklausomų, bet kultūriškai buvo vieningi, įtaigiami Mezopotamijos civilizacijos. Abraomo giminė laikėsi iš tolo nuo kitų ir vystė nuosavybę gyvenimą. Jie buvo įsiamonėje savo sutartį su Dievu ir tuo didžiavosi. Jų giminės viršininkai vengė vesti sveltintautes žmonas ir tuo būdu išlaikė vieno Dievo kulto grynumą. "Dievo Abraomo, Izaoko, Jokūbo". Sėsliosios tautos juos vadino Habiru, kuriuo vardu sėslųjų žmonių buvo vadinami visi klajokliai, o jie patys pradėjo save vadinti Izraeliu. Kaip Izraelis, jie išsiskyrė iš savo klajokančių giminių, kurie vertėsi piemenavimu ir lupikavimu, ir išystė specifinį savitumą.

MOZĖ IŠVEDA ŽYDUS
IS EGIPTO

Mozė sugrįžo į Egiptą, kur jis buvo išaugęs ir išauklėtas ir vardą turėjo egiptietiską, ir pareikalavo iš faraono paleisti jo tautą. Faraonu tuomet buvo Merneptah (1232 — 1224). Jis buvo silpnėsios valdovas, negu jo tėvas Ramzes II Didysis.

Mozė sugrįžo į Egiptą, kur jis buvo išaugęs ir išauklėtas ir vardą turėjo egiptietiską, ir pareikalavo iš faraono paleisti jo tautą. Faraonu tuomet buvo Merneptah (1232 — 1224). Jis buvo silpnėsios valdovas, negu jo tėvas Ramzes II Didysis.

sis (c. 1298 — 1232), kuris buvo didelis statytojas ir užkariautojas, — jis tai plačiu mastu naudojo izraelitus vergų darbams. Kai Mozė, Dievo siunčiamas, atėjo išlaisvinti savo tautiečius, Egipte siautė maras ir dešimt įvairių kitų nelaimių. Kada faraonas Merneptah ir visas Egiptas buvo paskenęs verksmuose ir gedulė, Mozė išsivedė savo žmones į tyrus. Nusikratęs nusiminimo, faraonas panorė keršto ir mėgino susigražinti izraelitus. Bet Dievas parodė dvejojančiai tautai savo galybę ir išgelbėjo ją nuo sunaikinimo, kuriam buvo pasiūlyęs faraonas, liepdamas iškalti pavergtų miestų ir tautų paminklą toki baigiamąjį sakinį: "Izraelis yra sunaikintas ir nebeteri daugiau seklos".

Didelės žmonių masės priešakyje, nes prie izraelitų prisijungė masės kitų etninių grupių ir susiliejo į vieną junginį. — Mozė pakilo į Sinajaus kalną ir, perkūnams griudžiant, žaibams žaibuojant, gavo iš Dievo Dešimtį Įsakymų. Sandora tarp Dievo ir išrinktosios tautos buvo patvirtinta. Dabar izraelitai turėjo Įstatymą.

Tarp sukilimų ir apostazijos Mozė vedė savo tautą į Pažadėtąją Žemę. Nesuskaitomais stebuklais Dievas stiprino Mozę ir jo svyruojančią tautą. Bet kai pasiekė Kadešą, izraelitai neteko drąsos. Jie pasiuntė šnipus į Kanaaną žemę, kurie patvirtino, kad tikrai ta žemė yra užtvinskiu pienu ir medum, bet jos miestų ir tvirtovių negalima paimti. Duotą Kanaaną gyventojams laisvas pasitaityti dar nepasibaigė. Keturiasdešimt metų izraelitai klaidžiojo tyruose. Pagaliau aplinkiniu keliu pagal

Negyvają Jūrą jie pasiekė Kanaaną. Jozue's vadovaujami, pradėjo užkariauti tuos, kurie perėjo į jų pusę, ir tuo būdu galėjo išlaikyti savo grynumą ir savo Dievo kultą.

Jozue pradėjo Kanaaną užkariauti apie 1200 m. prieš Kr. g. Didelis laimėjimas prie Bethrono davė izraelitams Judėją ir čia jie kuo tvirčiausiai apsigyveno. Vidurinio Kanaan miestai arba pasidavė arba, kaip Jeruzalė, atsispyrė žydų invazijai. Vėliau Jozue nužygavo į šiaurę ir sunaikino svarbiausią miestą Hazor. Izraelitai išsisklaidė kalnuose Palestinos ir Transjordanijos plotuose, praradami savo politinę etninę jungtį. Pradėjo maišytis su kanaaniečiais, pasiduodami jų kultūrinėms ir religinėms įtakoms. Pamažu pradėjo trauktis nuo savo Dievo, perimdami iš kanaaniečių jų kraugeriskas ir paleistuviškas praktikas.

ŽYDŲ MONARCHIJA IR
PIRMAS ŽYDŲ KARALIUS

Filistinų hegemonija Palestinoje pasiekė viršūnę (1100 — 1010) po izraelitų nugalėjimo Gilboa kalne. Filistinų pavojus prisidėjo prie įsteigimo monarchijos Izraelyje pagal vakarų pavyzdžius. Tvirta centralinė valdžia teikė daugiau garantijų apsiginti nuo priešų. Bet pirmasis žydų karalius Saulius nesugebėjo atsispirti filistinams ir krito drauge su savo trimis sūnumis ant Gilboa kalno. Jo mirtis atidarė kelią į sostą Dovydui, kuris įkūrė žydų monarchiją ir apvainikavo ją žemiškos garbės aureole. Dviejuose mūsųose Dovydas sumušė filistinus ir apie 1000 m. prieš Kr. gim. paėmė Jeruzalę, kurią padarė karalystės sostine.

Nors Dovydas padarė daug sunkių nuodėmių ir pataikavo savo įgeidžiams, tai vis dėlto buvo nuolankus žmogus ir ištikimas Jahvės tarnas. Už savo nuodėmes atgailavo ir jo religiniai jausmai buvo išlieti Psalmėse, kurias jis sukūrė (jis turėjo didelių poetinių ir muzikinių gabumus). Dovydo Psalmės yra didžiausias senųjų laikų religinės poezijos paminklas. Jis taip pat sugalvojo planą, kurį vėliau įvykdė Saliamonas — pastatyti Šventyklą ant Morijos kalno Jeruzalėje. Dovydas laikė harmoniją ir tokių jo gyvenimas sukelėdavo didelių šeimyninių ginčų dėl valdžios paveldėjimo. Po aršių naminių karų soste išsilaikė Saliamonas (apie 970 — 931), sūnus nuo Betšebos, mylimosios Dovydo žmonos, kurią jis atėmė iš Hitykos Urijaus. Saliamonas buvo taikingas monarchas, bet toks pat ambicingas, kaip ir jo tėvas. Nutarė padaryti iš savo karalijos puikų kraštą. Pagrąžino jį skaitlingais pastatais, iš kurių Jeruzalės Šventykla buvo visų puikiausia, bet nemenkesni buvo Jeruzalės palociai ir Megiddo arklides tūkstančiams arklų ir kovos vežimų. Perdėlis išlaidumas privėdė Saliamono karalių prie bankroto. Norėdamas prilygti kaimyniams valdovams, statė palocius ir šventyklas šimtams savo sveltisalių žmonių. Kadangi pajamos iš prekybos su užjūriais apvykė, o kitataučiams mokesčių diplomatams karalius negalėjo pakelti, tai, gelbėdamas savo reikalą, emė plėsti savuosius: nepakeliamais mokesčiais ir priverstiniais darbais apskunkino žydus, bet nesimtingai atleido nuo sunkumų Judos kiltį, ir tuo būdu susilpnino savo tautos vieningumą.

Egiptiška partija paėmė valdžią Jeruzalėje ir, priešingai pranašo Jeremijaus perspėjimams, žydai sudarė sąjungą su Egiptu. Nabuchadnezaras 597 m. sugrįžo ir paėmė Jeruzalę ir nubaudė ją ir Judėją deportacijomis. Į Jeruzalės sostą pasodino Zadechiją (Sedečiją), o pats grįžo į Babiloniją. Bet šis nebuvo ištikimas Chaldejės karalini, įsivėlė į suokalbį su Egiptu ir Tyru ir užtraukė Judėją Nabuchadnezarą pyktį. Po dviejų metų apgulos, 587 m. Jeruzalė buvo paimta — tai buvo baismė už jos valdovų siautėjimą ir nepaklusnumą pranašams, pasiūstiems jai į pagalbą. Judėjos karaliai, nepaklausydami Jeremijaus perspėjimų, įsivėlė į pasaulinės politikos žaidimą ir pasekmėje nukentėjo karalių ir jų galvos.

Įvedimas sveltimų į Izraelio karalių paastrino padėtį.

ŽYDŲ VALSTYBĖ SUSKILIO

Tuoju po Saliamono mirties Izraelio valstybė naminų karų tampynėse ir dėl Egipto invazijos suskilo į dvi dalis.

Dabar buvo dvi žydų valstybės. Izraelis išsiplėtė šiaurės Palestinoje ir Užjordanijoj ir jos ribose buvo žydų tautos didžiūma. Judėjos valstybė pietinėje Palestinoje, kurioje išsilaikė Dovydo dinastija, buvo žymiai mažesnė, bet etniškai labiau susieta. Judėjoj buvo Jeruzalė ir Šventykla, kur Saliamonas patalpino Sandomos Skrynją. Vieno Dievo kultas čia ilgiau išsilaikė.

Izraelio karalių su sostine Samarija etniškai buvo apgyventi įvairių tautybių ir, be to, ji gulėjo prie didelių Kanaan ir Finikijos civilizacijų centrų. Ji pasidavė tų civilizacijų įtakai ir vieno Dievo kultas emė temti Baalo naudai. Ypatingai, kada ją valdė Omrydų dinastija (885 — 841), susiriusi su Tyro valdovais, atsimetimas nuo Jahvės sustiprėjo. Izraelio monarchai veikliai dalyvavo Sirijos ir Egipto politikoje ir mėgino drauge su tomis valstybėmis stabdyti augimą, plėčią Asiriją, "Dievo botagą".

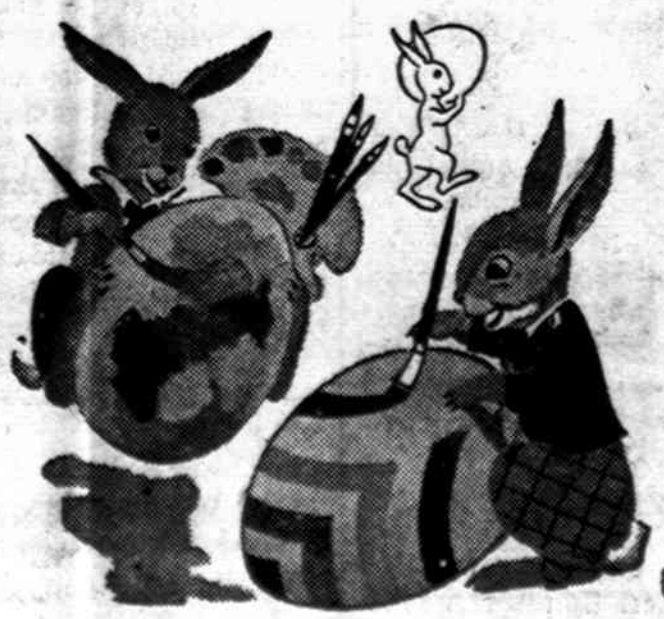
Izraelio pranašų raginimas prie atgailos ir grįžimo prie Jahvės buvo bevaisis. Izraelitai pažeidė Sandomą ir Dievas išdavė juos Asirijai visiškai sunaikinimui. Kada karalius Ozejas, pasitikėdamas sąjunga su Egiptu, atsisakė mokesčių Asirijai duoklę, Saliamonas ir užpuolė Izraelį ir apgulė Samariją. Saliamonas ir mirus, jo sūnus Sargonas II pabaigė izraelitų naikinimą. Po trijų metų apgulos 721 m. Samarija buvo paimta. Izraelitai čia buvo visai išnaikinti, net atminimai apie juos dingę. Dievas buvo ištikimas savo Sandomai.

Likusios Izraelio giminės — Judėja išsilaikė. Čia žmonės buvo ištikimesni savo Dievui. Buvo ir išimčių. Karalius Achaz (736 — 716) paprovė savo pirmagimį sūnų, paaukodamas jį Molochui. Be to, Jeruzalės Šventykla buvo pakeičiama į sveltimų dievų garbinimo vietą. Tačiau Dievo pašaukiami pranašai čia buvo geriau išklausomi. Izajaus ir Michėjaus įtaigojami, judėjiečiai grįždavo prie Jahvės ir laikinai nukreipė sunaikinimą, kuris kabojo ant jų galvų. Asirijos Sennacheribas sugriovė Palestiją 701 m., bet Jeruzalės paimti nesugebėjo. Dievas jo armiją išmarino.

NAUJOS ŽYDŲ NELAIMĖS

Egiptiška partija paėmė valdžią Jeruzalėje ir, priešingai pranašo Jeremijaus perspėjimams, žydai sudarė sąjungą su Egiptu. Nabuchadnezaras 597 m. sugrįžo ir paėmė Jeruzalę ir nubaudė ją ir Judėją deportacijomis. Į Jeruzalės sostą pasodino Zadechiją (Sedečiją), o pats grįžo į Babiloniją. Bet šis nebuvo ištikimas Chaldejės karalini, įsivėlė į suokalbį su Egiptu ir Tyru ir užtraukė Judėją Nabuchadnezarą pyktį. Po dviejų metų apgulos, 587 m. Jeruzalė buvo paimta — tai buvo baismė už jos valdovų siautėjimą ir nepaklusnumą pranašams, pasiūstiems jai į pagalbą. Judėjos karaliai, nepaklausydami Jeremijaus perspėjimų, įsivėlė į pasaulinės politikos žaidimą ir pasekmėje nukentėjo karalių ir jų galvos.

(Nukelta į 2 psl.)

APIE VEŽIKŲ ATGAIVINIMĄ

Humoreska

Pabar, kai raketos artėja prie šviesos greičio ir kuriami eksperimentai su oro pagalvais, sukaria per valandą 700 km. pasigirsta vis daugiau blaivių balsų, reikalaujančių sugrąžinti vežikus. Esą mes lekiame į priekį tokiu greičiu, kad, ko gero, niekur nebus aštuosimė.

Tačiau, atrodo, šis delikatesas ant guminių ratų bus skirtas ne kiekvienam, o turistams, iš užsienio — kaip unguriais, raudonėjiškai bei kiti skanėstai, kurių mes patys nematome. Tuo tarpu vežikus — matysime. O tai — žingsnis į priekį.

Be tik negalvojančių žmogus gali pagalvoti, kad vežikų atgaivinimo problema bus taip lengvai ir greitai išspręsta. Ne, reikalas čia kur kas sudėtingesnis. Visų pirma tai liečia patį vežiko asmenį.

Iš praeities paveldėjome ryškų, išbaigtą vežiko tipą. Jo nosis raudonai melsva ir pragerta, jis neįstengia taisyklingai suregzti dviejų žodžių (kaip mūsų poetai), labai negražiai šnypščiasi, o apie penkiaaukščius keiksmazodžius nėra ką ir kalbėti. Būtent tokį vežiką (kaip ir šešiolikamečius chuliganus) mums

įbruko buržuazinė-feodalinė praeitis. Suprantama, į tokį atsakingą postą, kaip vežiko pasostė, šitokios praeities liekanos sodinti negalėsime. Mes ją perduosime taksui parkui, kur pragerta nosis ir plūdumas bus kaip tik savo vietoje, o patys išsigaivinsime šiuolaikinį tarybinį vežiką, palikę jam iš slogios praeities tik slogą ir lopytus veltinius.

Kaip jis atrodys? Šiuolaikinio vežiko veidą nesunku įsivaizduoti. Visų pirma, tai vyras. Moteris vežike skamba neįprastai ir nemaloniai, beveik kaip vyras ministrė. O duoti jai į rankas botagą nesutiks nė vienas vyras — užtenka ir košelo. Be to, kai moterys atsities ant pasosčių, kas akmenis nešios ir griovius kas?

Žodžiu sakant, tai bus vyras, tikriau — daug vilčių teikiantis jaunuolis, kuriam buvo sudarytos visos sąlygos tapti Einšteinu arba Modartu ir todėl jis pasidavė vežikui. Kadangi, kaip jau minėjome, šis jaunuolis vežinas turistus iš užsienio, jis turės būti taip gerai idėjiškai pakauštytas, kaip ir jo arklys. Pagaudautina, kad jis būtų poliglotas arba bent mokėtų taisyklingai ištarti: "Have you for selling 100% wool sweater or bolonij raincoat?" Nemėnėsime, jog nūdienis vežikas privalo žinoti kiekvieną savo miesto akmenį, kad, pavyzdžiui, veždamas turistus į Suabacius gatvės Barbakaną, taip sumaniai aplenkty II liginės patalpas, tarsi jų nebūtų.

Maža to: tarybinis vežikas neturi būti užsiklendes siauriose savo specialybės remuose. Niūkindamas stipriai pažabotą arklį, jis punkiai įsisavins politinės taktikos bei strategijos principus. Laisvalaikio metu tikimės pamatyti tarp kamerinės muzikos megejų pusbačių ir jo lopytus veltinius (gal tai pagaliau išspręstų tuščios koncertų salės problema "Kaune"?). Vieną kitą vakarą savo radikaliu kamuojamais strėnais jis pašildys "Dainavos" kamputyje prie puodelio karštos kavos ir įsidrąsins gal įterpe vieną aktyvų blankų žodelį į sodrų mūsų intelektualų žargoną.

O prie to, kas jau minėta, pridūrė, kad jo nosis (nors ir kažin kiek jį mautų) ne violetinė (svečiai!) ir kad šnypščiasi jis į specialią popierinę servetėlę, turėsimą išbaigtą šiuolaikinio

vežiko portretą. Patįsė tokį vežiką išsigaivinsime, sunkiau bus su avizomis. Tam tikrų keblumų gali sudaryti botagas. Dar neaišku, kas užsiims jo gamybą. Iš vienos pusės, botagas šliejasi prie diržo ir musmulių, kurių lengvajai pramonei ne visada pavyksta išsigtinti. Iš kitos pusės — botagas yra neatskiriama arklio, gamybos priemonės, dalis. Dėl to botago gamybos (tikriau, negamybos) klausimu lengvoji ir sunkioji gali susikibti už plaukų. Peštynės tesis tol, kaip paprasčiau, abi pusės gaus botagą. Tada botagai pasipils ormu — iki ketvirtio pradžios.

Vežikų atgaivinimas atgaivins miestų ora. Jis pasidarys kur kas grynesnis, sumažės kancerogeninių medžiagų, arklių išmes ne sudegusias dujas, o natūralius produktus. Tai paprastas kiemsargių funkcijos ir apgaubis jas romantika — gal neberekės jos ieškoti okeanuose ir kazachstanuose. Be to, šie natūralūs produktai išmaitins visą armiją žyriblių bei kitų paukščių, ir zoologai liausis būkštave, kad Lietuvoje išnyks sparnuočiai. O poetai, atvirkščiai, gaus patirti didelį nuostolį: jie neteks pelningos ir neįsėmiamos temos apie paskutinį Lietuvos arklį.

Vežikų pasirodymas miesto gatvėse sukels šokių tokių pamainų ir tam tikrų organizacinių galvosūkių. Bet kai pagaliau sunkumai bus užpakaly, o priekšaky pamatysime nurodymų maršrutu klusniai kaukšint arkli su šorais — ne vienas susigraudinęs tursens paskui šią atomio amžiaus eisena. Iš tikrųjų — koks ultramodernus vaizdas: vingiuota senamiesčio gatvė, senoviški žibintai, gotika, barokas, oriai ir lėtai riedas vežikas, o jam iš paskos — lyg rojus paukščių uodega — koks tuzinis sunkvežimių ir automobilių. Kažkoks šoferis neapsikentęs kysteli iš kabinos galvą ir baubtel:

— Ei tu, vėliene Tortila! Negali greičiau pasijudinti su savo nukaršusia kamelpalaidke? Mūsų vežikas — kateigrieta. Neatsako storžėviui. Jis netgi atleidžia valdžias. Tai patį jis padarytų, jeigu iš paskos judėtų transportas, vežinas, dinamitu. Jis žino: organizuoti gatvės kamštį — tiesioginė jo funkcija. Kūmelė gali būti ir visai sustabdoma. Todėl reprezentacinis vežiko cilindras net susiploja nuo siunčiamų praeiksmų krušos.

— What is it? — iškiša savo užsienietišką smakrą turistai. — Was is das? Vežikas šaltakraujiškai pasitauso suplotą cilindrą ir mandagiai paaiškina:

— O, they are congratulating our dear, respected guest! It is the typical our salute! Turistas atsuka nuvėitusį veidą į kamštį ir plačiai, dėkingai nusišypso:

— Thank you, gentlemen! I shall pass your salute for my people! Thank you ever so much! Paix! Mir! Družba! Ura! Ak, ką ir kalbėti, — verkiant mums reikia vežiko! Jau vien dėl to, kad visą kaltę dėl trypčiojimo vietoje galėtume suversti arklams... Ką ir kalbėti! (iš Vilniuje išleisto humoreskų rinktinės "Karuselėje")

BIZNIS YRA BIZNIS

Mažame provincijos mieste lyje žydas turėjo mažą krautuvelę. Nors šeima buvo didelė, bet jis vertėsi patenkinamai. Senatvės ir ligos perbloktos jis gulėjo mirties patale. Aplink susirinko visi šeimos nariai. Sukaupęs jėgas, ligonis, pusiau pramerktomis akimis, vos girdimai šnibždamas ėmė minėti vardais visus šeimos narius, teiraudamasis, kur jie dabar yra. Pradėjo nuo žmonos, o toliau klausia:

— Kur yra Jankelis? — Aš čia, tėve, — atsiliepia Jankelis. — O kur Sorė? — toliau teiraujasi tėvas. — Aš taip pat čia, tėve, — atsiliepia Sorė.

— O kur Leiba? — Aš čia, tėve, — atsiliepia paskutinis šeimos narys Leiba. — Tai kas dąboja krautuvelę? — sukaupęs paskutines jėgas riktelėjo mirštantis tėvas.

Žinomas pasaulio finansininkas buvo užklausas apie jo sekmingą operaciją suvalpiti biržoje su akcijomis. — Čia nieko ypatingo ir jokia paslaptis. Nėra jokio genialumo, tik reikia pirkti akcijas iš pesimistų, o jas parduoti optimistams.

NUO ABRAOMO IKI JEZAUS

(Arketis ir 1 dal.) Išrinktosios tautos žiedas buvo deportuotas į Babiloniją, gi piemenų ir artojų masė pasilikė Judojeje ir čia be vadų išleto ėmė netekti savo religinio ir tautinio charakterio. Dovydo dinastijos valdymas pasibaigė žydams, nebegrįžtamai. Bet valdymo tų namų, kilusių iš kanaanietės Rahabos ir moabitietės Rutos dar nepasibaigė, nes Dievas per savo pranašus pažadėjo, jog iš Dovydo namų kai ateis laikas pasauks savo Mesiją. Tuo tarpu žydų valstybė nustojo egzistavusi ir nieko daugiau, be vilnės, žydams nebeliko.

Babilonijos vergija nuo pirmosios 605 m. deportacijos iki Kiro 538 m. edikto tęsėsi septyniadesimt metų. Priešpauddos ir persekiojimų prie Babilonijos upių metu žydai atgimė dvasiškai ir sugrįžo prie savo Dievo garbinimo, su didesniu atsidavimu, negu bet kada prieš tai. Skausmingai ligėdamiesi savo gimtųjų kraštu, Babilonijos tremtiniai atgailavo ir laukė išlaisvinimo, nes iš Jeremijaus pranašysčių žinojo, jog Dievas savo laikų sufrins Chaldėjos galybę. Žydai ilgai nelaukė savo politinio išgelbėjimo, nes ta imperija su vargu pergyveno savo kūrėją. Krito ji nuo Persų smūgiu, ir žydai galėjo sugrįžti.

ti Judojeje atstatyti tautinius žydų valstybė įkurta Makabėjų savo egzistencijos pagrindus. Prieš tai, negu jie įvykdys skirtą jiems misiją. Jauve duos jiems dar vieną progą atgaivinti savo nepriklausomą būty makabėiams valdant. Dar daugiau — duos jiems mažą imperiją. (Pavaiga)

SV. VELYKŲ PROGA

Sveikiname visus mūsų mielus klientus, gimines, draugus ir pažįstamus ir linkime daug sveikatos ir malonių švenčių.

PARAMA

FOOD & LIQUORS

2534 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629

Telef. RE 7-3332

Sav. J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki visiems klientams, draugams

ir pažįstamiems

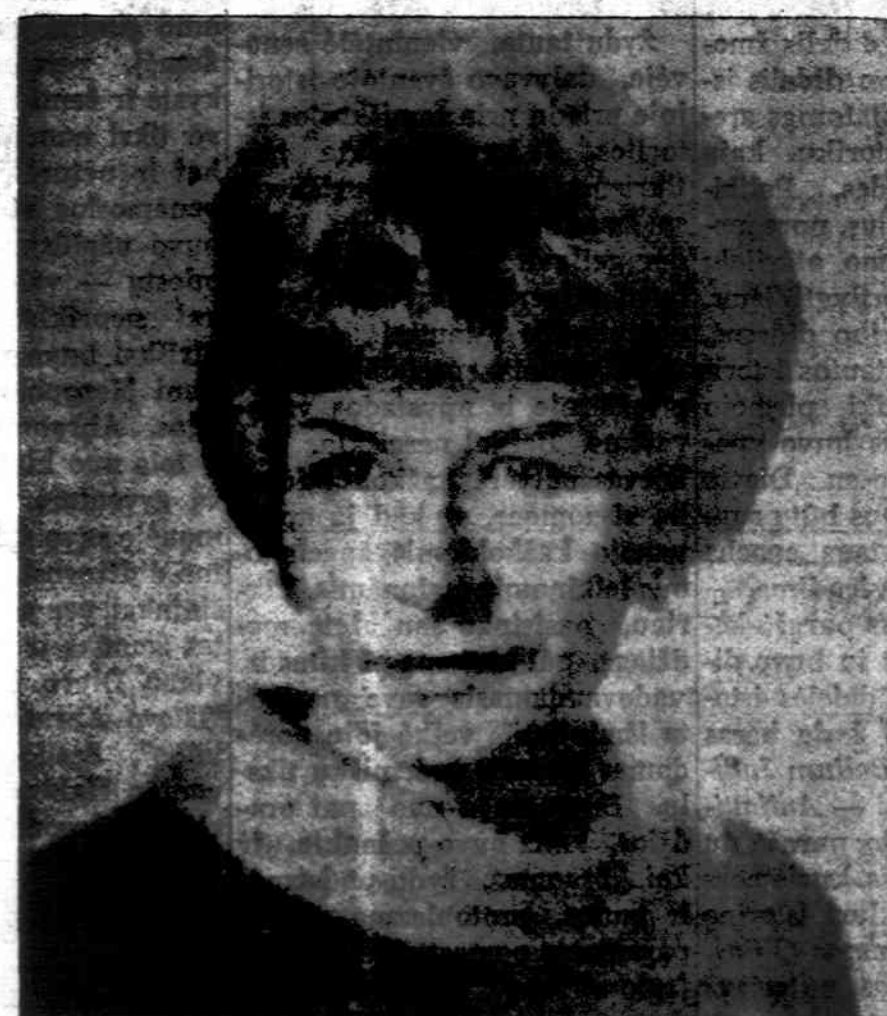
PALANGOS VALGYKLA

JUOZAS IR JADVYGA BARTKAI

6918 So. Western Ave.

Phone GR 6-9758

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ MŪSŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO NARIAMS, BENDRADARBIAMS IR VIEŠMS LIETUVIAMS LINKI VALDYBA IR DIREKTORIAI

PHILOMENA PAKEL

Chicago Savings Prezidentė ir Direktorių Tarybos Pirmininkė

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 So. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILL. 60636

GRovehill 6-7575

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki visiems klientams, draugams

ir pažįstamiems

BRIGHTON BAKERY

ANTANAS MACKEVIČIUS, Sav.

Telef.: Virginia 7-1250

2457 West 46th Place

Chicago, Ill. 60632

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ VIEŠMS

FRANK ZOGAS — Prezidentas

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

8929 S. Harlem Ave. Bridgeview, Illinois 60455 • Phone 598-9400
4040 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632 • Phone 254-4470

NERINGA

Milžinai — galiūnai keitė savo gimtojo krašto vaizdą.

Kurtenos — Kursių pamario padavimas

Ten, kur šiandien Kursių marių ir Baltijos jūros bangos Nėrijos balto smėlio krantus skalauja, žiloje senovėje buvo dideli miškai ir pamario pakraštyje tęsėsi platūs derlingi laukai bei pievos. Laukuose augė sodrūs javai ir ganyklose ganėsi gausios gyvulių kaimėnės. Rytinėje Kurtenos, taip seniau buvo vadinamos Kursių marios, pusėje buvo matomas, lyg vandenyje paskendęs lietuviškas sausžemės su Nemuno, Minijos, Karklės, Isės, Tuvės ir Nemunyno upių ir

mažesnių upelių ištakomis Kurtenos vandenys. Šitie Kurtenos vandenys buvo pavadinti Kursių mariomis daug vėliau, kai Livonijos ordinas, sunaikinęs senąją Klaipėdos pilį, 1252 m. toje pačioje vietoje pastatė savąjį Muemelburgo pilį ir verždamiesi į pietus prie Nemuno, šią visą šalį norėjo priskirti prie jau nukarijautos Kursijos. Tuomet Kurtenos vandenys buvo pavadinti Kursių mariomis, Kurisches Haff arba Gulf de Courlande. Nors Livonijos

ordinas savo tikslu nepasiekė, po šimto metų Muemelburgas ir apylinkė atidavė Vokiečių Riterių ordinui Prūsijoje, naujasis marių pavadinimas liko iki mūsų laikų. Tik senose šaltiniuose randame šį ir kai kuriuos kitus ankstyvesnius pavadinimus.

Šitas kraštas senovėje buvo ramus, nes apsuptas iš dviejų pusių vandenų, retai kieno nors buvo lankomas. Saulė, tekėdama rytuose, kas dieną kilo virš Kurtenos vandenų bangelių ir vidurdienyje stovėjo virš Nėrijos laukų, pievų, miškų ir balto smėlio krantų. Saulė, vakaruose pasiekusi horizontą, skendo Baltijos jūroje, už Skandinavijos krantų, apberdama plačiuosius Baltijos jūros vandenys auksine spalva. Kai saulėtomis dienomis pūdavo stiprus jūriniai (vakarų) arba suominiai (šiaurės vakarų) vėjai, tuomet iš aukšto Nėrijos kranto žiūrint, buvo matomos baluojančios jūros bangos, varomos Nėrijos kranto link. Tų laikų gyventojai,

kurčius, jų kaimynai aischai vadindavo, šią jūrą pavadino Baltija, Baltijos jūra. Aischų kaimynai perėmė šį vardą iš jų, ir iš jo padarė Mare Balticum, Baltisches Meer arba Baltic Sea.

Žiūrint iš Nėrijos kopų į rytus, matėsi vėjo varomos pilkai — žalsvos arba pilkos Kurtenos vandenų bangėlės, ir čia plaukiojančios valtys bei laiveliai atrodė maži kaip riešutų kevalai.

Audros metu, ypač tuomet, kai pūsdavo stiprus aulaukio (pietų vakarų) vėjas, Baltijos jūros dugnas išmesdavo daug sutrūnijusių, proamžinių medžių liekanų ir su jomis daug gintaro, Baltijos krašto geltonojo aukso, kuris šią šalį dar žinomą jau senovės Romos bei Bizantijos imperijos laikais. Iš tų laikų mes ir turime pirmąsias rašytas žinias apie aischų kraštus bei jų gyventojus.

Net didysis rytų gotų karabangos, varomos Nėrijos kranto link. Tų laikų gyventojai, lėtojas Teodoritas dėkojo ras-

tu aischams už jų pasiūlytą įteiktą jam gintaro dovaną (Cassiod. Variar v. 2). Taip jo li buvo žinomas dabartinio Pabaltijo auksas.

Toje vietoje, kur šiandien Nėrijoje tebestovi aukštas Karvaičių kalnas, senovėje buvęs miškas su šimtamečiais medžiais ir protarpiais derlingomis ganyklomis. Miško pakraštyje, kiek atsirėmę į medžius apaugusių pakalnę, stovėję dideli rūmai, papuošti aukštais stulpais. Juose buvo daug patalpų ir salių, pagražintų turtiniais drožinėjimais.

Aukštasis kalnas rūmus saugojo nuo stipraus Baltijos jūros vėjo. Nėrijos miškas su laikais smulkiję smėlį, kuris audringų vėjų buvo pustomas į Kurtenos marių pusę, kad jis neapdengtų derlingų laukų bei pievų.

Minėtieji rūmai ir visa apylinkė priklausiusi to krašto valdovui, kilmingam Karvaičiui, kuris apylinkės gyventojų buvo vadinamas "didžiūnu". Nežiūrint jo viso turto, didysis Karvaitis nebuvo laimingas, nes laimė nevisuomet rišama su turtais.

Ko trūko Karvaičiams būti laimingais? To liūdesio priežastis buvo jo jaunoji žmona Agila, neseniai atitekėjusi nuo Kurtenos pietų rytų pakraščio. Agilos kaimas toje vietoje buvo žinomas iki Antrojo Pasaulinio karo. Jaunoji Agila iki šiol nesulaukė labai norimų įpėdinių. Rūmų patalpose viešpatavo tylą, nes ten neskambėjo skaidrūs vaikų balsai ir nebuvo girdėti greitų vaikų kojų žingsnelių.

Pagal tų laikų paprotį ir įsitikinimą buvo kreiptasi į dievus, sprendžiančius šios žemės mirtinųjų žmonių reikalus ir likimą. Netoli nuo Karvaičių rūmų, senais medžiais apaugusioje dauboje, prie didelės liepos, buvusi dievaitės Laimos šventykla, kurią saugojo ir atliko įprastas aukojimo apeigas vaidilos ir būrys skaisčių vaidilūčių.

Gavę vertingų aukų, Laimos aukuro vaidilos mielai pažadėjo iširti dievų valią ir kartu jų paprašyti, kad Karvaičiai susilauktų pageidaujamo kūdikėlio, kuris juos padarytų laimingais. Ypatinai buvo kreiptasi į dievaitę Laimą, kaip meilės ir šeimos laimės kerėtoją. Daug vaidilų maldavo dievus: burtininkai darė burtus, vėjonai sprendė iš vėjų, putonai iš vandens putų ir žvakonai iš degančių žvakių ugnelės. Po šių maldavimų visų vaidilų atsakymas buvo tas pats: — Dievaitė Laima mielai priėmė Karvaičių prašymą, ir jis būsiąs išlaulytas.

Meilės deivė Laima tikrai nusišypojo ir greitai patenkino Karvaičių prašymą. Vieną saulėtą pavasario rytą Agila pagimdė dukterį, kas Karvaičių rūmuose sukėlė didelį džiaugsmą.

Į rodynes, kai vaikas pirmą kartą yra rodomas giminėms, buvo sukviesta daug giminių ir pažįstamų, kurių akivaizdoje mergaitei buvo duotas Nėringos vardas, nes ji buvo išvydusi dienos šviesą Nėrijoje. Visi svečiai susirinko prie šventosios liepos ir atnešė aukų meilės deivei Laimai. Iškeltoje puotoje dalyvaują vaidilos Nėringai lėmė užaugti laimingai ir tapti savo kraštui naudinga mergaite.

Ne visuomet žmonių laimė yra be šešėlių; taip atsitiko ir Karvaičių rūmuose. Mergaitė pradėjo nepaprastai augti. Ji valgė be soties ir taip sunkėjo, jog auklės greitai jos nepajėgė panešti. Kilo didelis susirūpinimas Karvaičių rūmuose.

— Šį kūdikį nakties metu yra atnešusi Laumė, — aiškino vienai.

— Apmainė, paėmė tikrąjį vaiką, kai jis dienos metu auklių buvo paliktas saulėje, o

vietoje jo paliko šį besotį, — padėdavo apylinkės gyventojams. Ji gelbėdavo laivus, patekusius audros metu į nelaimę Baltijos jūroje arba Kurtenos vandenyse ir padėdavo laivininkams ir žvejams saugiai pasiekti krantą.

— Tai tikras apmainas (vaidinimas) ir savo išvaizda, — spėjo jo tretieji.

Ir vėl buvo kreiptasi į žynius sužinoti, ar mergaitė tikrai apmainyta. Galiausiai žyniai ir kerėtojai, visi kaip vienas pareiškė, kad mergaitė auganti dievų valia ir kad ji būsimi savo tėvų džiaugsmas, o savo tautiečiams padarysianti daug gero.

Nėringa greitai paaugo į milžinę. Čiu ir jėga ji žymiai viršijo visas jos apylinkės merginas. Niekur nebuvo galima rasti stipresnės bei gražesnės jaunuolės, kaip didžiojo Karvaičio namuose. Savo jaunas jėgas išbandydama, ji dažnai

padėdavo apylinkės gyventojams. Ji gelbėdavo laivus, patekusius audros metu į nelaimę Baltijos jūroje arba Kurtenos vandenyse ir padėdavo laivininkams ir žvejams saugiai pasiekti krantą.

Kurtenos mariose, kuris tuomet vietomis buvo daug gilesnės negu šiandien, Nėringa sudarė daug pylimų, sumažinti vandens gilumą. Pagal vietos padavimą Nėringa supylė vadinamą Rudseikio sekumą, kuri tęsiasi šiaurėje nuo Dravernos kaimo ir to paties pavadinimo upelio, tekančio į Kurtenos marias ligi Juodosios Urės, šiaurinėje Nėrijos dalyje, kuri vietovė vėliau buvo pavadinta Juodkrantė, Schwarz (Nukelta į 4-tą psl.)

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
LINKI SAVO KLIENTAMS IR DRAUGAMS

BELL

STASĖ IR JUOZAS BACEVICIAI

Real Estate — Insurance — Rentals
Notary Public
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linkime visiems savo klientams ir draugams

Frank's Television & Radio, Inc.

PARDUODAM IR TAI SOM

Savininkai PAULIUS ENDZELIS, JUOZAS BENDORAITIS
3240 So. Halsted St. CALumet 5-7252

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

LINKI SAVO KLIENTAMS
IR DRAUGAMS

ST. CASIMIR MONUMENT COMPANY

HAROLD E. NELSON, Sav.

3914 WEST 111th STREET

Vienas blokas nuo Šv. Kazimiero kapinių
Tiesiog ten, kur busai sustoja

Dėl gražesnio, geresnio paminklo prieinamesnė kaina —
kreiptis prie Mr. Nelson

Telefonas BE 3-6335

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki visiems

ALGIRDAS IR ALDONA BRAZIAI
AL'S HILLTOP LOUNGE

8514 ROBERTS ROAD

Oak Lawn, Illinois 60455

Tel.: 598-9661

Pavasariškai nuotaikingų linksmų Velykų
švenčių linki savo įstaigos lankytojams

BUD'S REAL ESTATE

& INSURANCE

BALYS BUDRAITIS, sav.

Si įstaiga tarpininkauja perkant - parduodant namus. Pageidaujant suranda butų nuomininkus be atskiros mokesčio. Išrūpina visų rūšių apdraudas.

4369 Archer Avenue

Tel. 254-5551

Chicago, Ill. 60632

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ IR ATGIMSTANČIO
PAVASARIO ŠVENČIŲ

linki visiems savo kostumeriams, draugams ir pažįstamiems

Bridgeport Hardware & Paint Store

JUOZAS RAMANČIONIS, sav.

HARDWARE — PAINT

3214 South Halsted Street

Chicago, Illinois 60608

Phone CALumet 5-4667

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linkime visiems savo klientams ir draugams

VALDYBA IR DIREKTORIAI

CHARLES ZEKAS, Chairman Board of Directors

ANTANAS ZAKAS, Secretary

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Brighton Savings and Loan Association

4071 Archer Ave.

Chicago, Illinois 60632

TEL. Lafayette 3-8248

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

visiems Chicagos lietuviams linki

EUDEIKIS FUNERAL HOMES

Mr. and Mrs. David Gaidas ir Mr. and Mrs. Gerald Daimid

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Tel.: YA 7-1741 — 1742

4330 - 34 So. California Avenue

Tel.: LA 3-0440

Visiems mūsų klientams ir draugams linkime
gerų ir linksmų Velykų švenčių

CHERRY MEAT PACKERS, Inc.

4750 So. California Ave., Chicago, IL 60632

Tel.: YA 7-1200

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki visiems savo klientams, draugams

ir pažįstamiems

ANTANAS VILIMAS

SU ŠEIMA

823 West 34th Place

CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: FRontier 6-1882

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki visiems savo kostumeriams ir draugams

ZOLP'S MILLWORK

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

MARIE ZOLP, Sav.

3554 South Halsted Street

Tel.: YArds 7-2576

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki visiems savo klientams ir draugams

RED'S PLACE

Kur galima ne tik išgerti, bet ir gerai pavalgyti.

WALTER ir ELIZABETH MISEVICH, Sav.

2200 West Cermak Road

Chicago, Ill.

Telef.: VIRginia 7-8874

(Atkelta iš 3 psl.)

Vieną kartą, Neringal prijuostėje benešant smėlio iš šventojo kelio, pietuose nuo Dravernos kaimo, pamaryje, dabar vadinama Svencelė, tūkusi prijuostė, ir visas smėlis išbirs į vieną vietą. Iki dabartiniu laiku, Dravenos kaimo

Pagal vietas padavima Lėku
ir Ventės ragu apylinkėse gy-
venusių du milžina, kuriuodu
tūrėjusiu sayo darbiu tik vie-
na kirvi. Sayo jaunose dienose,
reikalus esant, vienas ant-
ram permesdavo kirvi per
Knaupos lanką. Kai milžinas
Karklys pasėjęs, jis nebetu-
rėjęs pakankamai lėgos kirvi
taip toli mesti. Tuomet jam
pagalba atėjusi Neringa, supil-
dama Ežės sekumą, kūrė te-
siasi nuo Lėku ligi Ventės ra-
go artybės, priešais Nemuno
ir Minijos ištakų. Kurtenos
maršas. Šia sekuma panaudo

Laikams einant, keičiasi ne vien žmonės, bet ir gamtos reiškiniai. Kas anksčiau milžinui Karkliui buvo naudinga, vėliau žvejams tapo pavojinga. Vėlesnių laikų Kuršių marių žvejai, tebežvejodami burinėmis valtėmis, audringose naktys labai vengdavo Ežės seklių, kad nepatektų lūžtančias pavojingas marių bangas. Bambiės ragas, tarp Kintų kaimo ir Muizės dvaro, buvęs supiltas Neringos. Ši seklima tęsėsi iki netoli senosios Agilos įlankos, Nerijoje. Daugeli kitų seklių vietų kitose Kurtenos marių dalyse, sakoma, esą Neringos darbas. Ir

Placiai pasklidęs Neringos
garsas kaip savo krašto geradaris po visą Skalviją ir Narduviją, nes abu kraštu savo ribomis priėjo prie Kurtenos marių. Šimtmečius po to šių marių bangos ir stiprijo Nemuno srovė dildė Neringos darbus. Dalis jų išliko iki šių dienų, kitų berandame tik pėdsakus.

Neringos jaunytės metais įvyko didelė nelaimė Karyaičių šeimoje. Jos motina Agila, vykdama su keliais palydovais Neringos marių pakrantėmis šiaurės pas Juodąją Urte, pateko pakeliui į vandens smėlių, ir čia bematant su palydovais prasmego. Kai žinia pasiekė Neringą, keleiviai vandens smėlyje jau buvo dingę.

Svīlpdamaš Baltijos jūros
vėjas tokių audrų metu neša
per kalną smulkųjį smėlį šiai
įlankai užpildyti. Ne kartą
žvejas ten esant, kalno dailis
didelis trenksmu griuvusi į
įlanką, norėdama ją užpildyti.
Bet ką milžinė per kelias
dienas padarė, lėtai veikiančios
gamtos jėgos nepajėgia

★
Atējo laikos. Neringai īstē-
kēti. Niekur nebuvo galma rasti
grāžsēs ir stiprēs jaunul-
sēs, kaip didžiojo Karvaičio
rūmose. Iš lietuviškų ir pru-
teniškų kraštų atvykdamę pir-
liai Neringa savo valdovų sū-
nams piršti. Bet jie visomet
grįždamē nieko nepasiekē. Pa-
galliai sukilo visų lietuviškų bei
pruteniškų kraštų valdovų sū-
nūs — milžinai ir vyko sausū-
ma ir vandens keliais į toli-
mus, tarp Baltijos jūros ir Kur-
tenos marių esančius Karvai-
čius. Ten susirinko didelis skai-
čius jaunuolių — milžinų Nerin-
gai pasipiršti.

Mandagiai, kaip kilmingai
mergaitei priderėjo ir kaip
krašto papročiai reikalavo,
(Nukelta i 5 psl.)

Vietos ir užsienio gerimai pigiausiomis kainomis.

2433 W. 69 St. Chicago, Ill. 60629
Tel.: 436-6888

SHARKO'S EAST, 7840 S. WESTERN AV.
Telefonas — Prospect 6-6644

JURGIS, GERALDAS ir GREGORIUS ŠARKOS

2022 West 69th Street Chicago, Ill. 60636
Tel.: Walbrook 5-9209

3236 So. Halsted St. Tel. DA 6-9837

4845 West 14th Street Cicero, Ill. 60650
Tel.: OL 6-1355

2638 W. 69th Street Tel. GR 6-4259
CHICAGO, ILL. 60629

2637 West 47th Street
Chicago, Illinois 60632

Tele.: BUiness
523-1249

2443 W. 63rd St. Tel. PRospect 8-0833

PETER KAZANAUSKAS, Prezidentas

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

LINKSMU ŠV. VELYKU ŠVENČIU
linki visiems
taupytojams ir geros valios lietuviams

Joseph F. Gribauskas

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650
Telefonai Priemiesčiams 656-6330, Miestui: 242-4395

PAUL PUTRIM, President
JOSEPH BUTKUS, Vice President
ADAM BERNADISIUS, Treasurer
JOSEPH F. GRIBAUSKAS, Exec. Secretary
BENNIE DIRZIUS, Asst. Secretary
HELEN P. RUKUZA, Controller
S. PAUL ZUMBAKIS, Attorney

DIRECTORS

CHESTER ARASIM
ADAM BERNADISIUS
ANTHONY BERNADISIUS
BENNIE DIRZIUS
JOSEPH BUTKUS
JOSEPH F. GRIBAUSKAS
MARTIN J. NAPOLI, Jr.
PAUL PUTRIM
PAUL G. PUTRIM

NERINGA

(Atkelta iš 4 psl.)

Neringa juos priėmė Karvaičių rūmuose, kur jiems buvo sukurta didelė buota. Per daugelį dienų senuose rūmuose buvo girdėti piršlių ir jaunių kalčių balsai ir jų palydovų keliamas triukšmas. Ant iešų buvo kepami taurai ir jų mėsa paduodama svečiams, o didieji taurų ragai nuolatos buvo pripildomi alumi ir midumi. Įkaitę jaunuoliai vienas po kito prisitardė Neringai, girdami savo gražius žirgus, kuriais jie buvo atjoję arba laivus greitius už vėją, kuriais jie bu-

vo atplaukę. Karingieji jauniukai gyvėsi savo nenugalimais ginklais, kuriais buvo nukautas ne vienas tėvynės priešas ir pagaliau suminėdavo turtus, kuriuos jau turėjo, arba tikėjosi paveldėti.

Stipriausieji iš jų susitiko pamary kariniuose žaidimuose išbandyti savo žirgus, jėgas ir ginklus. Nevienu stipresnio prieš nugalėtas išvirto iš balno į minkštą Nerijos smėlį. Kiekvieno žaidimo pabaigoje laimėtojai iškilmingoje eisenoje, plėvesuojančiomis vėliavomis ir iškeltais spindinčiais

kardais prajodavo pro Neringą ir jos palydoves.

Bet niekas negalėjo sujaukti milžinės Neringos širdies: nei jaunuolių jėga, nei jų gražūs žirgai, nei greitesni už vėją laivai, nei jų tartai, nei jų reikiškos meilės aistros. Pagaliau jaunuoliams nusibodo

Neringos kietaširdiškumas.

— Mes nepaliksime svetimų Karvaičių rūmų, kol Neringa vieno iš mūsų nebus pasirinkusi, — triukšmingai šaukė įsikarsėję jaunuoliai, mušdami savo kardais į skydus taip stipriai, jog jų smūgių aidai nuskambėjo per miškus ir daubas.

— Mes pasiliksime Karvaičiuose tol, kol bus suvalgyti visi rūmų ištekliai, — grasino kiti.

Sunku buvo Neringai numalšinti šių aistringų jaunuolių pasiryžimą. Matydama, jog nėra kitių priemonių juos išsiųsti namo, Neringa paėmė į rankas vieną iš pakrantėje gulinių akmenų ir tarė: — Kilmingi svečiai, lietuviai ir prutenai galiūnai! Aš ištekėsiu už to jaunuolio, kuris vieną šiame pamaryje esančių akmenų pajęs numesti į Ventės ragą.

Džiaugsmingai priėmė jaunuoliai ir piršliai šį Neringos pasiūlymą, nes numetus akmenį į nurodytą vietą, Neringa jau nebegalėsianti savo pažado atitaisyti. Jų veidai bet greitai surimėjo, kai jie per Kurtenos marių vandenį pažvelgė į Ventės ragą, kurio pilies bokštai tolimoje buvo matyti. Senovėje atstumas tarp Karvaičių ir Ventės rago nebuvo toks didelis, kaip šiais laikais, nes gamtos jėgos, Kurtenos — Kuršių marių bangos ir pavasariniai ledai, šimtmečių bėgyje yra palaidojusios didelį šio rago gabalą marių vandeninėse.

Prasidėjo rungtynės, jaunuoliai — milžinai pradėjo akmenimis svaityti. Nors akmenys buvo metami dideliu lanku, kaip šių laikų šoviniai, ne vienas nepasiekė pačios Ventės rago sausumos. Ilgai vyko varžytinės ir atrodė, kad visi mėginimai nueis niekais. Akmenų atsarga jau tiek sumažėjo, jog Neringa pradėjo viltis, kad visi galiūnai — milžinai turės grįžti be jos.

— Tokie reikalavimai viršija net milžinų jėgas, — murmėjo apsiylyę galiūnai.

— Toks Neringos reikalavimas yra perdėtas, — pyko kiti. — Tegų Neringa pati parodo ar jos reikalavimas yra milžinų jėgų ribose, — reikalavo kiti kurie kiti.

Neringa, matydama apsiylyčius ir pykstančius milžinus, paėmė nuo žemės vieną dar likusių akmenų, įsitampė ir sviedė jį rytų kryptin. Kaip stipraus lanko išsauta strėlė, akmuo lėkė Ventės rago link, kol tolimoje jo nebebuvo matyti. Visi dalyviai dideliu smalsumu laukė išvysti jau daug kartų matytą vandenį stulpą, bet veltui. Tolimame Ventės rago išliko dulkių kamuolys, liudijęs, kad Neringos mestas akmuo pasiekė sausumą.

Ir nuliūdo jaunuolių veidai, nes Neringos sąlygos, kaip ji pati dabar įrodė, neišėjo iš galybės ribų. Kai kurie jaunuoliai dar kartą bandė savo jėgas, pamazų užpildydami marių dugną netoli Ventės rago dideliu akmenų klodu, kuris iki šiai dienai tebėra Kuršių marių vandeninėse. Vietiniai žvejai šią vietą vadina "Kūlija" (Kūlija išvedama iš žemaiškos kūlis — akmuo), pasakodami, kad tą daugybę akmenų ten yra sumetę milžinai. Žvejojant jie tos vietos vengia, nes ten gulį akmenys lengvai sudrasko jų tinklus.

— Ventis dar nemėgino savo jėgų, — iš karto sušuko keli apsiylyę jaunuoliai, rodydami į kiek nuošaliai stovintį galiūną. — Jis taip pat turi dalintis mūsų nepasiekimu, — beveik vienu balsu sušuko aplink stovintys milžinai.

Apsidairę ir supratę, kad esant tokioms sąlygoms nėra tikslo priešintis, Ventis pamazų žengė pirmyn, pasiėmė vėną iš dar likusių akmenų ir tarė:

— Manau, kad Neringos pažadas dar galiu. Jeigu šis akmuo pasieks rago sausumą, Neringa taps mano žmona ir vyks į man priklausanti pilį, kurios bokštus ten matote. Kitą atvejų, jeigu ir man nepasiseks, mes atsisveikinsime ir paliksime svetimus Karvaičius, kur tiek daug skanių valgių valgėme, alų ir saldų midų gėrėme.

— Savo duotą žodį aš išlaikysiu, — patvirtino Neringa, pažvelgdama į angulatą, stiprios išvaizdos jaunuolį.

— Tebūnie taip! — užtvirtindami mūrmę kiti apsiylyę varžovai.

Kaip ankščiau Neringos, taip ir Ventis mėtamais akmuo iškilo į aukštumą, dingo iš akių ir dideliu lanku skridamas nukrito ant sausumos, iškeldamas sauso smėlio ir dulkių kamuolį. Nustebę žiūrėjo kiti jaunuoliai ir svečiai, į šį ne lauktą įvykį. Vienas iš jų tarpo visgi išpildė Neringos sąlygą, ją tokiu būdu laimėdamas kaip žmoną.

Išsiskyrė iš būrio pagyvenęs milžinas Karklys, ir priėjęs prie Neringos ir Ventis, juodu sirdingai pasveikino. Įdėjęs mergaitės ranką į jaunuolio, balsiai tarė:

— Dabar Neringa bus Ventis žmona ir greitai viespataus jo pilyje.

Kaip iš malonaus sapno pabudę, vienas po kito atėjo varžovai bei svečiai, spaudė abiejų jaunuolių rankas ir linkėjo, kad Laima judu lydetų visą amžių.

— Aš kviečiu visus garbingus jaunuolius, kuriems nepasisekė gauti mano rankos, ir visus dalyvavusius svečius į mano vestuvių puotą, — prabilo Neringa. — Tikimasi, kad visi sutiksime pasidalinti su manimi tuo mums reikšmingu įvykiu.

— Mes visi sutiksime, — atsiliepė jau kiek atsipeikę galiūnai, — ir mes linkime judviem daug laimės netoli Ventės pilyje.

Beieinant pamariu, vienas nusivylusių jaunuolių pasiūlė: — Milžinai — galiūnai! Įmeskite likusius akmenis į vandenį, kad jie čia neliktų amžinai liudininkais mūsų nepasiekimo Karvaičiuose.

Ir vėl akmenys lėkė kaip šoviniai, kol jie visi buvo nuskandinti vandenyje netoli Ventės rago. Todėl Nerijoje iki šių dienų nėra jokio akmens, nes milžinai, kaip dabartinių laikų žmonės pasakoja,

— juos iš pykčio į vandenį sumetė.

Dėlto ir Nerijos gyventojų namai visuomet buvo statomi iš medžio.

Neringos ir Ventis vestuvės įvyko pagal tų laikų papročius. Degandio aukuro akivaizdoje žynys sujungė jaunavedžių rankas, kartu skardžių balsu kreipdamasis į erdvės viešpatuojantį pramžių, kad jis būtų malonus šiai jaunajai porai ir kad visi kiti dievai juos saugotų visą amžių. Abu jaunavedžiai po to metė į aukurę liepsnojančią amžiną ugnį vestuvines aukas. Liepsnos ir dūmai pakilo aukštyn; amžinieji dievai jų aukas maloniai priėmė. Dalyvavę liudininkai balsiai pritarė šiom jungtuvėms ir kartu su svečiais linksmai uždainavo.

Triukšminga buvo vestuvėnė puota. Karvaičių rūmų mėnė sėdėjo ant pušinių stulų prie liepos medžio stalų jau-

nuoliai — galiūnai ir visi šosejytose taurėse visiems buvo piršlybose dalyvavę svečiai patiektas stiprus, su midumi Netrako baltos duonos ir ant pasaldytas alus. Midus ir alus įšėmų keptos taurų, ir elnių pamazų ikaitino ir senovės gamėtos. Didelėse iš ragų pada-

(Nukelta į 6 psl.)

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linkime

mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems

FRANK'S TAVERN

Savininkai — VERONIKA ir PRANAS ŠATAI

2659 W. 43rd St., Chicago, ILL. Tel. VI 7-8935

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

VISIEMS LIETUVIAMS

LINKI

JOSEPHINE MILERIŪTĖ

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS IZDO GLOBĖJA

CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

linkime

savo klientams, draugams ir pažįstamiems

AUDYKLA "JUOSTA"

STANISLOVAS YURKUS

2448 West 71st Street

Chicago, Illinois. Tel. 737-5529

SVEIKINA DRAUGUS IR RĖMĖJUS SU VELYKŲ ŠVENTĖMIS

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

DIREKTORIAI IR VALDYBA

VALDYBA:

PAUL J. RIDIKAS Prezidentas

OLGA RYPKUS Sekretorė ir biznio vedėja

NORBERT JANKOWICZ, Viceprezidentas ir

Sekretorės pavaduotojas

K. M. AUGUST Išdininkas

DIREKTORIAI:

K. M. AUGUST WILLIAM V. MANKUS

JOHN E. HARTNETT BETTY J. SANN

NORBERT JANKOWICZ LILLIAN A. TOTH

PAUL J. RIDIKAS ARTHUR E. TUMOSA

OLGA RYPKUS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL. 60608

Telefonas: 421-3070

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMA

IR

LIETUVIŠKOS RADIO VALANDOS BENDRADARbiai

LINKI VISIEMS LIETUVIAMS

LINKSMIAUSIU

VELYKŲ ŠVENČIŲ!

Aldona Daukus ir josios vyras Feliksas Daukus

VISOS SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS IŠ WOPA 1490 kil. AM.

Lietuvių kalba: Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11 — val. ryto — šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

CHICAGO, ILLINOIS, 60629

Tel.: HEmlock 4-2413

NERINGA

(Atkelta iš 5-to psl.)

liūnų galvas. Aiskus rykavimas ir linksnos dainos pasigirdo vestuvinės puotos metu rūmų menėje.

Trečią dieną vestuvinė puota baigėsi. Milžinai — galiūnai, pamirę nepasisekimą, atsiveikino ir išvyko į savo gimtąsias šalis.

Kitą dieną Neringa buvo išvedaluota į savo naują buveinę. Ventės pilis, kurios bokštai iš Karvačių gerai buvo matyti. Jos kraitis buvo sudėtas į valtis. Neringa lydėjo jos gentis bei draugės. Geru vakariniu vėju valtis greitai perplaukė Kurtenos marių vandenį.

Iš senų padavimų žinoma, kad ant Ventės rago, netoli Nemuno žiočių, senais laikais tikrai stovėjusi skalaviečių pi-

laitė, kurios artybėje buvęs šventas gojus ir žinycia. Todėl artybėje esančioji pilis buvusi vadinama Sventa arba šventė.

Išvedant Neringą į jos vyro pilį, taip pat buvo eita per žynę arba šventyklą, su šventa ugnimi ir aukomis. Žynys, šiame krašte anksčiau vadinamas ir kunigu, pakeltu balsu taręs: — Mūsų dievai laimins tavo gyvenimą, jeigu tu seksi jų duotus įstatymus ir gerai valdysi savo namus.

Raitų pilies gynėjų lydimu, Neringa buvo įvesta į pilį, kur taip pat buvo atliktos tų laikų apeigos ir suruošta kelių dienų puota. Būtų per ilgą ir šitas išskilęs smulkiai atpasakoti.

Mažai žinių mums pateikia padavimas apie tolimesnę Neringos likimą Ventės pilyje.

Spejama, kad neilgas buvo jos gyvenimas naujoje buveinėje. Greitai prasidėjusi didelė audra, kuri trukusi tryliką mėnesių. Kurtenos marių bangos, nuolatinių audrų į krantų varomos, pradėjusios ardyti toli į marias išsikišusį Ventės rągą, ant kurio smaigalio stovėjusi Ventės pilis. Žyniai ir vaidilos pradėjo nerimti dėl šių įvykių. Ir iš neatmenamų laikų juos lydėję dievai, dvasininkų paklausti, nieko negalėjo pasakyti.

Žyniai manė, kad gal pasuolis sugrįšiąs, kaip senose kaimyninių giminių pasakose pasakyta. Kiti vėl manė, kad dievai su dievais kovoja, nes vakaruose, Pavyslyje, svetimų išiveržėlių buvo griauamos ramovės, kertami šventi ažuolai ir sunaikinami senųjų dievų paveikslai. Sunaikintų ramovių vietose buvo statomos naujiems dievams pašvęstos šventovės. Iš šiaurės ir vakarų į žemaičių ir senprusių kraštus pradėjo brautis teutonai, su jų riteriais — broliais užvirė mirtina kova. Išiveržėliams priešinosi prutenų ir lietuvių galiūnų sūnūs, norėdami apginti savo kraštus, savo senuosius įsitikinimus ir pagaliau savo laisvę. Daug išiveržėlių — baltaskraičių žuvo, bet ir pultųjų kraštų galiūnų sūnūs, vienas po kito, aukojosi savo gyvybę.

Tose kovose ir daugelis Neringos vestuvėse buvusių milžinų — galiūnų. Nepalaužiamos tėvynės meilės varonai, jie kovojo ligi paskutinio atodūso. Tie kūno ir dvasios milžinai, einant šios poemos autoriaus Gesevijaus aiškinimu, žuvo kovose kaip — karžygiai.

Su jų mirtimi išlikusiems dingio ir jų iš tėvų paveldėta laisvė. Jų gyvenamos vietos buvo sunaikintos, jų kraštai užvaldyti svetimųjų. Vietos gyventojai tapo pavergti, bet

senieji įsitikinimai dar ilgai liko atmintyje kaip turėtos laisvės simbolis. Buvusieji valdovai išaugo jų vaizduotėje galiūnais — milžiniais, kurie savo fizine jėga keitė net gimtojo krašto vaizdą, pylė pylimus ir kalnelius, darė įlankas, svaide akmenimis.

Pagal istoriją, Ventės pilis buvusi sunaikinta iš Muemmeldurgo (Klaipėdos) į Nemuno žiotis besiveržiančių Livonijos ordino brolių. Tuomet, greičiausiai, žuvo ir Neringa su savo šeima bei pilies gynėjais, nes Ordino broliai nepasigalėjo tų, kurie jiems priešinosi. Jų kūnai dingo liepsnose arba buvo pakasti kuriame pamaryje esančiame kaugure (supuslytoje smėlių kalvoje), kur vėlesnių laikų artojai rasdavo jų sutrūnijusius kaulus.

Kartu su pilimi buvusi sunaikinta ir artybėje esanti žynų — šventyklą. Išlikę žyniai persikėlė keletą mylių į šiaurę, kur, pagal padavimą apie jų buvimą liudija iki šiol išlikę Raudžių ir Žynių kaimai.

Sunaikintos Ventės pilies vietoje Ordinas pastatė savąją pilį, pavadinę ją Venterburgu, o šventojo gojaus vietoje krikščionišką bažnytelę.

Kurtenos — Kuršių marių bangos, pavasario ledai ir Nemuno srovė be pasigailėjimo griovė rago iškišulį. Ordino pilis dingo marių vandeninyje. Bažnytelė du kartus buvusi perkelta į saugesnę vietą, bet vis buvusi paplauta marių bangų. Pagaliau, 1701 metais, ji buvo naujai pastatyta 10 km. šiaurėn dabartiname Kintų kaime.

★
Vėlesnis Ventės kaimas, su vokiečių duotu skambančiu vardu Wentenburg — Windenburg, iki Antrojo Pasaulinio karo galo buvo apgyventas lietuvių ūkininkų ir žvejų. Neberasi senosios Ventės, nė Ordino Windenburgo pilies. Niekas nebeprimena anų laikų, kai iš pilies išjo davo iškeltomis vėliavomis karžygių pulkai.

(Iš knygos "Žymiosios Lietuvos Moterys")

PUIKYBĖ DANGUJE

McCullins apleido šį žemiškąjį pasaulį ir atsidūrė švento Petro akystatoje.

— Ponas McCullins, tamsta esi metodistas. Turim ir tamstai vietą. Eik tuo ilgoju korido-

riumi, kurį matai prieš save. Praejęs pro pirmąsias duris rasi presbiterionus, o praėjęs antrąsias rasi liuteronus. Už trečiųjų Jehovos liudininkai. Priartėjęs prie ketvirtųjų durų prašau eiti labai patylom ir nekelk triukšmo.

— Kodėl?
— Nes ten yra katalikai ir jie mano, kad jie čia yra vieninteliai.

RUGIAPIUTĖ

Risčia bėga basos kojos, Rugius piauna piovejėles; Sauja griebia, ranka moja, Tik palieka rugienėles.

Gubų gubos — rugių pėdai, Kaip paminklai išrikuoti; Turim duonos — nėra badas, Tik suskubkim sudėlioti...

Rieda saulė į pakalnę, Rugiai bėga, vejas mergos, Zvanga piautuvai ir dalgiai, Piovejėles kruta margos.

Talka baigias, rugiai džiūsta, Darbininkai geria girą Ir pavargę atsidūsta, Šeimnininkas visus giria. 1924 m.

M. Šileikis

Neutralumas

Antrojo pasaulinio karo metu britų bombonešių eskadrilė grįžtant po bombardavimo, kad sutrumpinus kelią, eskadrilės vadas įsako skristi per neutralios Šveicarijos teritoriją.

Vos tik eskadrilė užskridus virš Šveicarijos, tuč tuojau šveicarų radijo stotis užmezgė su ja ryšį ir informavo:

— Skrendate virš neutralios Šveicarijos teritorijos!

— Tai mes žinome, — atsakė eskadrilės vadas.

— Išpėjame jus, kad būsim priversti šaudyti, jei tuč tuojau nepasuksite atgal, — išpėjo šveicarai.

— Žinome ir tai, — atsakė eskadrilės vadas.

Britams nepaklusus išpėjimo, pradėjo veikti šveicarų priešlėktuvinė artilerija, bet bombonešiai kuo ramiausiai skrido toliau. Staiga eskadrilės vadas per radijo pranešė šveicarams: — Šaudote 1,000 metrų per žemai.

— Mes taip pat puikiai tai žinome! — atsiliepė šveicarų radijo stotis.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

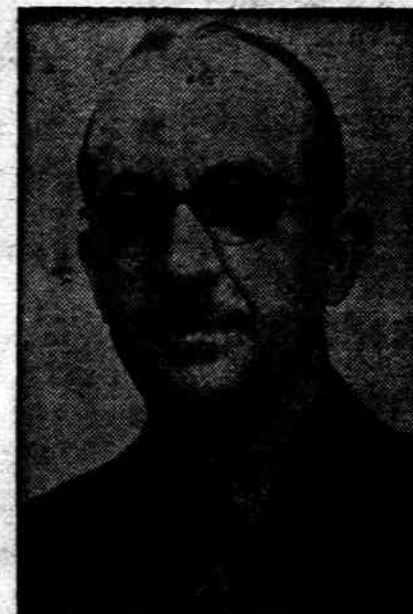
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki taupytojams ir visiems Chicagos ir jos apylinkių lietuviams

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Direktoriai ir Valdyba

B. R. PIETKIEWICZ, Prezidentas

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

47 and Rockwell Street. Tel. LA 3-1083

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
LINKIME VISIEMS MŪSŲ
DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS

Mr. John G. Evans ir šeima
Mr. and Mrs. John G. Evans jr. ir šeima

ir

Mrs. Agnes Mažeika

6845 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
Linki Visiems Chicagos Lietuviams
CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASOCIACIJA

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue

Phone YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. California Ave.

Phone LAfayette 3-3572

G. F. RUDMINAS

3319 So. Lituanica Ave.

Tel. YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted St.

Phone YArds 7-1911

PATARNAUJAME DIENĄ IR NAKTĮ
Turime koplyčias visose miesto dalyse.

LINKSMŲ IR LAIMINGŲ
VELYKŲ ŠVENČIŲ

VISIEMS DRAUGAMS, BICIULIAMS,
PRIETELIAMS IR VISIEMS CHICAGOS
LIETUVIAMS LINKI

Povilas ir Sally RIDIKAI

3354 South Halsted St.

CHICAGO, ILL. 60608

YArds 7-1911